

# **Avropa Şurasının “Terrorçuluğun qarşısının alınması haqqında” Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə**

## **AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Avropa Şurasının “Terrorçuluğun qarşısının alınması haqqında” 2005-ci il mayın 16-da Varşava şəhərində imzalanmış Konvensiyası Azərbaycan Respublikasının ona dair bəyanatı ilə təsdiq edilsin.

**İlham ƏLİYEV,**  
**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 03 fevral 2014-cü il  
891-IVQ

### **Avropa Şurasının “Terrorçuluğun qarşısının alınması haqqında” KONVENSIYASI**

Avropa Şurasının üzvü olan dövlətlər və bu Konvensiyanı imzalayan digər dövlətlər,

Avropa Şurasının məqsədinin üzvləri arasında daha möhkəm birliyə nail olmadan ibarət olduğunu nəzərə alaraq,

Bu Konvensiyanın digər Tərəfləri ilə əməkdaşlığın gücləndirilməsinin əhəmiyyətini qəbul edərək,

terrorçuluğun qarşısının alınması və xüsusən də terrorçuluq cinayətlərinin törədilməsinə yönələn açıq çağırışlara, terrorçuluğa cəlb etmə və terrorçuların hazırlanmasına qarşı mübarizə aparılması üçün effektiv tədbirlərin həyata keçirilməsi niyyətini ifadə edərək,

terror cinayətlərinin artmasının və böyüməkdə olan terror təhlükəsinin səbəb olduğu böyük narahatçılığı dərk edərək,

terrorçuluqdan əziyyət çəkən şəxslərin üzləşdiyi təhlükəli vəziyyəti bilərək və bununla əlaqədar terror qurbanları və onların ailələri ilə dərin həmrəyliyi bir daha təsdiq edərək,

terror cinayətlərinə və bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərə onları törədən şəxsin kimliyindən asılı olmayaraq heç bir halda siyasi, fəlsəfi, ideoloji, irqi, etnik, dini və digər oxşar təbiətli mülahizələrlə bəraət qazandırılmasının mümkünsüzlüyünü etiraf edərək və bütün Tərəflərin belə cinayətlərin qarşısını almaq və əgər qarşısı alınmamışdırsa, onlara görə mühakimə etmək və onların ağırlığını nəzərə alan cəzalarla cəzalandırılmasını təmin etmək öhdəliyini xatırladaraq,

terrorçuluğa qarşı mübarizəni gücləndirmək zərurətini xatırladaraq və terror cinayətlərinin qarşısının alınması və aradan qaldırılması üçün bütün tədbirlərin qanunun

aliliyinə və demokratik dəyərlərə, insan hüquqlarına və əsas azadlıqlara, həmçinin beynəlxalq humanitar hüququn tətbiq olunduğu hallar da daxil olmaqla, beynəlxalq hüququn digər müddəalarına riayət edilməklə görülməli olduğunu yenidən təsdiq edərək,

bu Konvensiyanın ifadə azadlığı və birləşmək azadlığı ilə bağlı təşəkkül tapmış prinsiplərə təsir etməyi nəzərdə tutmadığını qəbul edərək,

terror aktlarının öz xarakterinə və ya mahiyyətinə görə əhalini ciddi şəkildə qorxutmaq, qeyri-qanuni olaraq hər hansı hökuməti və ya beynəlxalq təşkilatı hər hansı bir hərəkəti yerinə yetirməyə və yaxud yerinə yetirməkdən çəkəndirməyə məcbur etmək, hər hansı ölkənin və ya beynəlxalq təşkilatın fundamental siyasi, konstitusion, iqtisadi və ya sosial strukturlarının sabitliyini ciddi şəkildə pozmaq və ya onları məhv etmək məqsədi daşdığını xatırladaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

### **Maddə 1. Terminologiya**

1. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün "terror cinayəti" dedikdə, siyahısı Əlavədə verilən müqavilələrdən birinin əhatə və müəyyən etdiyi hər hansı bir cinayət başa düşülür.

2. Siyahısı Əlavədə verilən müqavilələrdən birinin Tərəfi olmayan dövlət və ya Avropa Birliyi ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma sənədini saxlanılmağa təqdim edərkən bəyan edə bilər ki, hazırkı Konvensiyanın aidiyyəti Tərəfə tətbiqi zamanı həmin müqavilə Əlavəyə daxil edilməmiş hesab olunacaqdır. Həmin müqavilə bu bəyanatı verən Tərəf üçün qüvvəyə mindiyi vaxt həmin bəyanat qüvvədən düşmüş hesab olunacaqdır. Bu Tərəf həmin müqavilənin qüvvəyə minməsi barədə Avropa Şurasının Baş katibini məlumatlandıracaqdır.

### **Maddə 2. Məqsəd**

Hazırkı Konvensiyanın məqsədi Tərəflər arasında tətbiq olunan mövcud çoxtərəfli və ya ikitərəfli müqavilələr və ya sazişlər nəzərə alınmaqla həm milli səviyyədə, həm də beynəlxalq əməkdaşlıq vasitəsilə görülməli tədbirlərlə terrorçuluğun və onun insan hüquqlarının, xüsusən də yaşamaq hüququnun tam gerçəkləşdirilməsinə mənfi təsirlərinin qarşısının alınmasında Tərəflərin səylərini artırmaqdan ibarətdir.

### **Maddə 3. Terrorçuluğun qarşısının alınması üzrə milli siyasət**

1. Hər bir Tərəf, həmin Tərəfə münasibətdə tətbiq edildiyi hallarda, İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyada, Mülki və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktda nəzərdə tutulan insan hüquqları ilə bağlı öhdəliklərə və digər beynəlxalq hüquqi öhdəliklərə riayət etməklə terror cinayətlərinin və onların mənfi təsirlərinin qarşısının alınması məqsədilə xüsusən hüquq mühafizə orqanları və digər qurumlar üçün təlim sahəsində və təhsil, mədəniyyət, informasiya, media və ictimaiyyətin məlumatlandırılmasının artırılması sahələrində müvafiq tədbirlər həyata keçirəcəkdir.

2. Hər bir Tərəf terror cinayətlərinin və onların mənfi təsirlərinin qarşısını almaq məqsədilə digərləri ilə yanaşı aşağıdakı vasitələrlə milli qurumlar arasında əməkdaşlığı inkişaf etdirmək və təkmilləşdirmək üçün zəruri ola biləcək tədbirlər görəcəkdir:

a) məlumat mübadiləsi;

b) şəxslərin və obyektlərin fiziki mühafizəsinin təkmilləşdirilməsi;

c) fəvqəladə hallar ilə bağlı təlim və koordinasiya planlarının keyfiyyətinin artırılması.

3. Hər bir Tərəf terror cinayətlərinin törədilməsinə şərait yarada biləcək gərginliyin qarşısının alınması məqsədilə müvafiq hallarda qeyri-hökumət təşkilatlarının və vətəndaş cəmiyyətinin digər elementlərinin daxil olduğu dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqu dəstəkləməklə tolerantlığı təşviq edəcəkdir.

4. Hər bir Tərəf terror cinayətlərinin və bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərin mövcudluğu, səbəbləri və ağırlığı və onların yaratdığı təhlükə ilə bağlı ictimai maarifləndirməyə yardım etmək üçün səylər göstərəcək və ictimaiyyəti özünün səlahiyyətli qurumlarına terror cinayətlərinin və bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərin qarşısının alınmasına kömək edə biləcək faktiki və spesifik yardım göstərməyə həvəsləndirməyə səy göstərəcəkdir.

#### **Maddə 4. Terrorçuluğun qarşısının alınması üzrə beynəlxalq əməkdaşlıq**

Tərəflər terror cinayətlərinin törədilməsinin qarşısının alınmasında öz imkanlarını artırmaq məqsədilə təlimlərlə və qabaqlayıcı xarakterli digər bircə səylərlə yanaşı ən yaxşı təcrübələri bir-birləri ilə bölüşmək və məlumat mübadiləsi daxil olmaqla müvafiq hallarda və öz imkanlarına uyğun olaraq bir-birlərinə yardım edərək bir-birlərini dəstəkləyəcəklər.

#### **Maddə 5. Terror cinayətinin törədilməsinə açıq çağırış**

1. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün "terror cinayətinin törədilməsinə açıq çağırış" dedikdə, terror cinayətlərini birbaşa təbliğ edib-etməməsindən asılı olmayaraq bir və ya daha çox belə cinayətlərin törədilməsi təhlükəsinə səbəb olan, terror cinayətini törətməyə təhrik etmək məqsədilə çağırışı ictimaiyyətə yayma və ya başqa cür çatdırma başa düşülür.

2. Hər bir Tərəf bu maddənin 1-ci bəndində müəyyən edilmiş terror cinayətinin törədilməsinə açıq çağırışın qanunsuz və qəsdən törədildiyi halda, öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq cinayət əməli hesab edilməsi üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

#### **Maddə 6. Terrorçuluğa cəlbətmə**

1. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün "terrorçuluğa cəlbətmə" dedikdə, digər şəxsi terror cinayətini törətməyə və ya belə cinayətin törədilməsində iştirak etməyə, yaxud birlik və ya qrup tərəfindən bir və ya daha çox terror cinayətinin törədilməsinə kömək etmək məqsədilə birlik və ya qrupa qoşulmağa təhrik etmə başa düşülür.

2. Hər bir Tərəf bu maddənin 1-ci bəndində müəyyən edilmiş terrorçuluğa cəlbətmənin qanunsuz və qəsdən törədildiyi halda, öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq cinayət əməli hesab edilməsi üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

## **Maddə 7. Terrorçuluğa hazırlama**

1. Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün “terrorçuluğa hazırlama” dedikdə, terror cinayəti törətmək və ya terror cinayətinin törədilməsinə kömək etmək məqsədilə verilən biliklərin bu məqsəd üçün istifadə olunacağını bilərək partlayıcı maddələrin, odlu silahların və ya digər silahların, yaxud zərərli və ya təhlükəli maddələrin hazırlanması, istifadəsi və ya digər xüsusi metod və ya üsullarla bağlı təlimat vermə başa düşülür.

2. Hər bir Tərəf bu maddənin 1-ci bəndində müəyyən edilmiş terrorçuluğa hazırlamanın qanunsuz və qəsdən törədildiyi halda, öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq cinayət əməli hesab edilməsi üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

## **Maddə 8. Terror cinayətinin törədilməsindən asılılığın olmaması**

Hər hansı əməlin bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayət hesab edilməsi üçün terror cinayətinin faktiki olaraq törədilməsi zəruri deyildir.

## **Maddə 9. Əlaqəli cinayətlər**

1. Hər bir Tərəf aşağıdakı əməlləri öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq cinayət əməli kimi müəyyən etmək üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir:

a) bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətin törədilməsində iştirak etmə;

b) bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayəti təşkil etmə və ya digər şəxsləri cinayəti törətməyə yönləndirmə;

c) bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan, bir və ya daha çox cinayətin ümumi məqsəd üçün fəaliyyət göstərən bir qrup şəxs tərəfindən törədilməsinə yardım etmə. Belə yardım qəsdən olmalı və:

i) qrupun bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətin törədilməsi ilə bağlı olan cinayətkar fəaliyyətinə və cinayətkar məqsədinə yardım etmək məqsədilə edilməli; və ya

ii) qrupun bu Konvensiyanın 5-7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayəti törətmək niyyətini anlayaraq edilməlidir.

2. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 6-cı və 7-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayəti törətməyə cəhdi öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq cinayət əməli kimi müəyyən etmək üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

## **Maddə 10. Hüquqi şəxslərin məsuliyyəti**

1. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərdə iştiraka görə hüquqi şəxslərin məsuliyyətini müəyyən etmək üçün öz hüquq prinsiplərinə uyğun olaraq zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

2. Tərəfin hüquq prinsiplərinə əsasən, hüquqi şəxslərin məsuliyyəti cinayət, mülki və ya inzibati xarakterli ola bilər.

3. Belə məsuliyyət bu cinayətləri törətmiş fiziki şəxslərin cinayət məsuliyyətinə xələl gətirməyəcəkdir.

## Maddə 11. Sanksiyalar və tədbirlər

1. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərə görə səmərəli, mütənasib və çəkindirici cəzalar müəyyən etmək üçün zəruri ola bilən tədbirlər görəcəkdir.

2. Hazırkı Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərə görə xarici ölkələrdə çıxarılmış yekun hökmlər daxili qanunvericiliklə yol verilən həddə, daxili qanunvericiliyə uyğun olaraq cəzanı müəyyən etmək məqsədilə nəzərə alın bilər.

3. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 10-cu maddəsinə uyğun olaraq məsuliyyətə cəlb edilmiş hüquqi şəxslər barəsində maliyyə sanksiyaları daxil olmaqla, səmərəli, mütənasib və çəkindirici cinayət və ya qeyri-cinayət sanksiyalarının tətbiqini təmin edəcəkdir.

## Maddə 12. Şərtlər və təminatlar

1. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrinə uyğun olaraq cinayət məsuliyyətinin müəyyən edilməsi, həyata keçirilməsi və tətbiqinin, həmin Tərəfə münasibətdə tətbiq edildiyi hallarda, İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyada, Mülki və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktda nəzərdə tutulan insan hüquqları ilə bağlı öhdəliklərə, xüsusən də ifadə azadlığına, birləşmək azadlığına və din azadlığına, habelə digər beynəlxalq hüquqi öhdəliklərə riayət edilməklə yerinə yetirilməsini təmin edəcəkdir.

2. Bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrinə əsasən cinayət məsuliyyətinin müəyyən edilməsi, həyata keçirilməsi və tətbiqi onların demokratik cəmiyyətdə zəruriliyinə və qanuni məqsədlərə münasibətdə mütənasiblik prinsipinə müvafiq olmalı və özbaşınalığın və ya ayrı-seçkiliyin, yaxud irqçi rəftarın bütün formalarını istisna etməlidir.

## Maddə 13. Terrorçuluğun qurbanları üçün müdafiə, kompensasiya və dəstək

Hər bir Tərəf öz ərazisində törədilən terror aktlarının qurbanlarını müdafiə etmək və dəstəkləmək üçün zəruri olan tədbirlər görəcəkdir. Müvafiq milli mexanizmlər çərçivəsində və daxili qanunvericiliyə əsasən həyata keçirilən bu tədbirlər digərləri ilə yanaşı terror qurbanları və onların yaxın ailə üzvləri üçün maddi yardım və kompensasiyanı əhatə edə bilər.

## Maddə 14. Yurisdiksiya

1. Hər bir Tərəf aşağıdakı hallarda bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərə münasibətdə öz yurisdiksiyasını həyata keçirmək üçün zəruri tədbirlər görəcəkdir:

a) cinayət həmin Tərəfin ərazisində törədildikdə;

b) cinayət həmin Tərəfin bayrağı altında üzən gəmidə və ya həmin Tərəfin qanunları əsasında qeydiyyatda alınan hava gəmisində törədildikdə;

c) cinayət həmin Tərəfin vətəndaşı Tərəfindən törədildikdə.

2. Hər bir Tərəf həmçinin aşağıdakı hallarda bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərə münasibətdə yurisdiksiyasının həyata keçirilməsini təsbit edə bilər:

a) cinayət bu Konvensiyanın 1-ci maddəsində göstərilən cinayətin həmin Tərəfin ərazisində və yaxud onun vətəndaşlarından birinə qarşı törədilməsinə yönəldildikdə, yaxud belə cinayət onun nəticəsi olduqda;

b) cinayət bu Konvensiyanın 1-ci maddəsində göstərilən cinayətin, həmin Tərəfin diplomatik və ya konsulluq nümayəndəliyinin binaları da daxil olmaqla, həmin Tərəfin xaricdəki dövlət və ya hökumət obyektinə qarşı törədilməsinə yönəldildikdə, yaxud belə cinayət onun nəticəsi olduqda;

c) cinayət bu Konvensiyanın 1-ci maddəsində göstərilən cinayətin həmin Tərəfi hər hansı hərəkəti etməyə və ya etməkdən çəkinməyə məcbur etmək cəhdi ilə törədilməsinə yönəldildikdə, yaxud belə cinayət onun nəticəsi olduqda;

d) cinayəti adətən həmin Tərəfin ərazisində yaşayan, vətəndaşlığı olmayan şəxs törətdikdə;

e) cinayət həmin Tərəfin hökumətinin istismarında olan hava gəmisində törədildikdə.

3. Hər bir Tərəf cinayət törətməsi ehtimal edilən şəxsin onun ərazisində olduğu halda və bu Tərəf həmin şəxsi yurisdiksiyası eynilə sorğu edilən Tərəfin qanunvericiliyində mövcud olan yurisdiksiya qaydasına əsaslanan Tərəfə ekstradisiya etmədikdə, bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlərə münasibətdə yurisdiksiyasını həyata keçirmək üçün zəruri olan tədbirləri görəcəkdir.

4. Bu Konvensiya daxili qanunvericiliyə əsasən həyata keçirilən cinayət yurisdiksiyasını istisna etmir.

5. Birdən artıq Tərəf bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətə münasibətdə öz yurisdiksiyasını şamil etmək iddiasında olduqda, həmin Tərəflər müvafiq hallarda cinayət təqibi üçün ən uyğun yurisdiksiyanı müəyyən etmək məqsədilə məsləhətləşmə aparacaqlar.

### **Maddə 15. Araşdırma aparmaq vəzifəsi**

1. Bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayəti törətmiş və ya törətməsi ehtimal edilən şəxsin onun ərazisində ola biləcəyi barədə məlumat almış müvafiq Tərəf bu məlumatda göstərilən faktların araşdırılması üçün özünün daxili qanunvericiliyinə əsasən zəruri ola bilən tədbirləri görəcəkdir.

2. Şəraitin bunu tələb etdiyini müəyyən etdikdən sonra, cinayəti törətmiş və ya törətməsi ehtimal olunan şəxsin ərazisində olduğu Tərəf həmin şəxsin cinayət təqibi və ya ekstradisiyası məqsədləri üçün iştirakının təmin edilməsi üzrə öz daxili qanunvericiliyinə əsasən müvafiq tədbirləri görəcəkdir.

3. Barəsində bu maddənin 2-ci bəndində göstərilən tədbirlərin tətbiq edildiyi istənilən şəxsin aşağıdakı hüquqları vardır:

a) vətəndaşı olduğu və ya başqa yolla onun hüquqlarını qorumağa ixtiyarı olan dövlətin ən yaxın müvafiq nümayəndəsi ilə, yaxud əgər bu şəxs vətəndaşlığı olmayan şəxsdirsə, adətən ərazisində yaşadığı dövlətin nümayəndəsi ilə təxirəsalınmaz əlaqə yaratmaq;

b) bu dövlətin nümayəndəsinin ona baş çəkməsi;

c) a və b yarımbəndlərinə müvafiq olaraq öz hüquqları barədə məlumatlandırılmaq.

4. Bu maddənin 3-cü bəndində göstərilən hüquqlar cinayəti törətmiş və ya törətməsi ehtimal edilən şəxsin ərazisində olduğu Tərəfin qanunlarına və digər normalarına müvafiq olaraq həyata keçiriləcəkdir, bir şərtlə ki, qeyd olunan qanun və normalar bu maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq nəzərdə tutulan hüquqların verildiyi məqsədlərə tam nail olmaq imkanını təmin etməlidir.

5. Bu maddənin 3-cü və 4-cü bəndlərinin müddəaları 14-cü maddənin 1.c yarım bəndinə və 2.d yarım bəndinə uyğun olaraq yurisdiksiya həyata keçirmək iddiasında olan istənilən Tərəfin Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsindən cinayət törətməsi ehtimal olunan şəxslə əlaqə saxlamağı və ona baş çəkməyi xahiş etmək hüququna xələl gətirməyəcəkdir.

### **Maddə 16. Konvensiyanın tətbiq olunmaması**

Bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş hər hansı bir cinayət bir dövlətin ərazisində törədildikdə, cinayət törətməsi ehtimal olunan şəxs həmin dövlətin vətəndaşı olduqda və həmin dövlətin ərazisində olduqda və bu Konvensiyanın 14-cü maddəsinin 1-ci və ya 2-ci bəndlərinə uyğun olaraq heç bir başqa dövlətin yurisdiksiya həyata keçirməyə əsası olmadıqda tətbiq edilməyəcəkdir və başa düşüləcəkdir ki, belə hallarda müvafiq olaraq Konvensiyanın 17-ci, 20-ci, 21-ci və 22-ci maddələri tətbiq olunacaqdır.

### **Maddə 17. Cinayət işləri üzrə beynəlxalq əməkdaşlıq**

1. Tərəflər bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlər ilə bağlı cinayət istintaqı və ya cinayət mühakimə icraatı və ya ekstradisiya prosedurları üzrə bu prosessual hərəkətlər üçün malik olduqları zəruri sübutların əldə edilməsində yardım da daxil olmaqla, bir-birlərinə maksimal dərəcədə yardım göstərəcəklər.

2. Tərəflər bu maddənin 1-ci bəndindən irəli gələn öhdəliklərini onlar arasında mövcud ola bilən qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında hər hansı müqaviləyə və ya digər sazişlərə uyğun olaraq yerinə yetirəcəklər. Belə müqavilə və ya sazişlər olmadıqda, Tərəflər özlərinin daxili qanunvericiliklərinə müvafiq olaraq bir-birlərinə yardım göstərəcəklər.

3. Tərəflər bu Konvensiyanın 10-cu maddəsinə uyğun olaraq sorğu edən Tərəfdə hüquqi şəxsin məsuliyyət daşıya biləcəyi cinayətlərlə bağlı cinayət istintaqı və ya cinayət mühakimə icraatları ilə əlaqədar sorğu edilən Tərəfin müvafiq qanunlarına, müqavilələrinə, sazişlərinə və razılaşmalarına əsasən ən yük-sək səviyyədə bir-birləri ilə əməkdaşlıq edəcəklər.

4. Hər bir Tərəf bu Konvensiyanın 10-cu maddəsinə uyğun olaraq cinayət, mülki və ya inzibati məsuliyyətin müəyyən edilməsi üçün zəruri olan məlumat və ya sübutları digər Tərəflər ilə bölüşmək üçün əlavə mexanizmlərin yaradılmasını nəzərdən keçirə bilər.

### **Maddə 18. Ekstradisiya etmək və ya mühakimə etmək vəzifəsi**

1. Cinayət törətməsi ehtimal olunan şəxsin ərazisində olduğu Tərəf bu Konvensiyanın 14-cü maddəsinə müvafiq olaraq yurisdiksiyaya malik olduğu hallarda həmin şəxsi ekstradisiya etmədikdə, hər hansı bir istisna edilmədən və cinayətin onun ərazisində törədilib-törədilməməsindən asılı olmayaraq, qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş

prosesual qaydada cinayət təqibi həyata keçirmək məqsədilə işi lüzumsuz ləngimələrə yol vermədən özünün səlahiyyətli qurumlarına göndərməlidir. Bu qurumlar qərarı həmin Tərəfin qanunvericiliyində hər hansı digər təhlükəli cinayət üçün nəzərdə tutulmuş qaydada qəbul edəcəklər.

2. Əgər Tərəfin milli qanunvericiliyi vətəndaşlarından birini yalnız həmin şəxsin ekstradisiya və ya təslim etmənin sorğu edildiyi məhkəmə prosesi və ya digər prosedur nəticəsində çıxarılmış hökm üzrə cəzanı çəkmək üçün həmin Tərəfə qaytarılması şərti ilə ekstradisiya etməyə və ya hər hansı digər formada təslim etməyə imkan verirsə və bu Tərəf və ekstradisiya barədə sorğu verən Tərəf bu seçimlə və müvafiq hesab etdikləri digər şərtlərlə razılaşırlarsa, belə şərtləndirilmiş ekstradisiya və ya təslim etmə bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün kifayət edəcəkdir.

## Maddə 19. Ekstradisiya

1. Bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətlər ekstradisiya oluna bilən cinayətlər qismində bu Konvensiya qüvvəyə minənədək ekstradisiya haqqında istənilən Tərəflər arasında bağlanmış hər hansı bir müqaviləyə daxil edilməli olan cinayətlər sayılacaqdır. Tərəflər belə cinayətləri, sonradan həmin dövlətlər arasında bağlanılacaq ekstradisiya haqqında bütün müqavilələrə ekstradisiya oluna bilən cinayətlər qismində daxil etməyi öhdələrinə götürürlər.

2. Ekstradisiyanı müvafiq müqavilənin mövcudluğu ilə şərtləndirən Tərəf onunla ekstradisiya haqqında müqaviləsi olmayan başqa bir Tərəfdən ekstradisiya barədə sorğu aldıqda, sorğu edilən Tərəf bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətlərlə bağlı ekstradisiya üçün bu Konvensiyanı öz mülahizəsinə görə hüquqi əsas hesab edə bilər. Ekstradisiya sorğu edilən Tərəfin qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər şərtlərə riayət etməklə həyata keçiriləcəkdir.

3. Ekstradisiyanı müvafiq müqavilənin mövcudluğu ilə şərtləndirməyən Tərəflər bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətləri, öz aralarında sorğu edilən Tərəfin qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş şərtlərə riayət etməklə ekstradisiya oluna bilən cinayətlər hesab edəcəkdir.

4. Zəruri hallarda, Tərəflər arasında ekstradisiya məqsədləri üçün bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətlər təkcə baş verdiyi yerdə deyil, həm də 14-cü maddəyə uyğun olaraq, öz yurisdiksiyasını müəyyən etmiş Tərəflərin ərazisində törədilmiş cinayətlər hesab ediləcəkdir.

5. Bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətlərlə bağlı Tərəflər arasında bağlanmış ekstradisiya haqqında bütün müqavilə və sazişlərin müddəaları bu Konvensiya ilə ziddiyyət təşkil etdiyi təqdirdə Tərəflər arasında dəyişdirilmiş hesab ediləcəkdir.

## Maddə 20. Siyasi qeyd-şərtin yolverilməzliyi

1. Bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərdən heç biri ekstradisiya və qarşılıqlı hüquqi yardım məqsədləri üçün siyasi cinayət, siyasi cinayətlə əlaqəli cinayət və ya siyasi motivlərə əsaslanan cinayət hesab edilməyəcəkdir. Buna görə



belə cinayətlə əlaqədar olan ekstradisiya və ya qarşılıqlı hüquqi yardım sorğusu onun siyasi cinayət və ya siyasi cinayətlə əlaqəli cinayət və ya siyasi motivlərə əsaslanan cinayətlə bağlı olması əsası ilə rədd edilə bilməz.

2. "Beynəlxalq müqavilələr hüququ haqqında" 1969-cu il 23 may tarixli Vyana Konvensiyanın 19-23-cü maddələrinin bu Konvensiyanın digər maddələrinə tətbiqinə xələl yetirməməsi şərti ilə, hər hansı bir dövlət və ya Avropa Birliyi bu Konvensiyanı imzaladığı və ya ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma sənədini saxlanılmağa təqdim etdiyi vaxt bu Konvensiyada nəzərdə tutulan cinayətlə bağlı ekstradisiya məsələsi qalxdığı zaman bu maddənin 1-ci bəndini tətbiq etməmək hüququnu özündə saxladığını bəyan edə bilər. Həmin Tərəf bu qeyd-şərti müfəssəl əsaslandırılmış qərar qəbul etməklə hər bir işin xarakterindən asılı olaraq tətbiq etməyi öhdəsinə götürür.

3. Hər hansı bir Tərəf Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanlanmış və qəbul edildiyi andan qüvvəyə minmiş hesab edilən bəyanat vasitəsilə bu maddənin 2-ci bəndinə uyğun olaraq etdiyi qeyd-şərti tamamilə və ya qismən geri götürə bilər.

4. Bu maddənin 2-ci bəndinə uyğun olaraq qeyd-şərt edən Tərəf bu maddənin 1-ci bəndinin digər hər hansı bir Tərəfə münasibətdə tətbiqini iddia edə bilməz, lakin bu Tərəfin qeyd-şərti hissəvi və ya şərtidirsə, həmin Tərəf bu maddənin tətbiqini yalnız özü qəbul etdiyi həcmdə tələb edə bilər.

5. Belə qeyd-şərt bu Konvensiyanın aidiyyəti Tərəfə münasibətdə qüvvəyə mindiyi gündən etibarən üç il müddətində qüvvədə olacaqdır. Lakin belə qeyd-şərt eyni müddətə yenilənə bilər.

6. Bu qeyd-şərtin vaxtının başa çatmasına on iki ay qalmış Avropa Şurasının Baş katibi aidiyyəti Tərəfə müddətin bitməsi ilə bağlı bildiriş göndərəcəkdir. Bu müddətin bitməsinə üç ay qalmasından gec olmayaraq, həmin Tərəf bu qeyd-şərti qüvvədə saxlaması, ona düzəlişlər etməsi və ya onu geri götürməsi barədə Avropa Şurasının Baş katibini məlumatlandırılmalıdır. Tərəf Avropa Şurasının Baş katibini öz qeyd-şərtini qüvvədə saxlaması haqqında məlumatlandırdıqda, onun davam etdirilməsinə haqq qazandıran əsaslar barədə izahat təqdim edəcəkdir. Aidiyyəti Tərəf bildiriş göndərmədikdə Avropa Şurasının Baş katibi həmin Tərəfi onun qeyd-şərtinin avtomatik olaraq altı ay müddətinə uzadılmış hesab edilməsi barədə məlumatlandıracaqdır. Aidiyyəti Tərəfin həmin müddətin başa çatmasınadək qeyd-şərtini qüvvədə saxlaması və ya dəyişdirməsi barədə niyyətini bildirməməsi bu qeyd-şərtin qüvvədən düşməsinə səbəb olacaqdır.

7. Hər hansı bir Tərəf digər Tərəfdən ekstradisiya sorğusunu aldıqdan sonra bu qeyd-şərti tətbiq edərək şəxsi ekstradisiya etmədikdə, əgər sorğu edən Tərəf və sorğu edilən Tərəf başqa razılaşma əldə etməyiblərsə, həmin Tərəf heç bir istisna olmadan və lüzumsuz yubarmaya yol vermədən işi cinayət təqibini həyata keçirmək məqsədilə öz səlahiyyətli qurumlarına təqdim edəcəkdir. Səlahiyyətli qurumlar sorğu edilən Tərəfdə cinayət təqibini həyata keçirmək məqsədilə qərarı həmin Tərəfin qanunvericiliyində hər hansı digər ağır xarakterli cinayət üçün nəzərdə tutulmuş qaydada qəbul edəcəklər. Sorğu edilən Tərəf lüzumsuz yubarmaya yol vermədən prosesin yekun nəticəsi barədə sorğu edən Tərəfi və Avropa Şurasının Baş katibini məlumatlandıracaq və Baş katib həmin məlumatları bu

Konvensiyanın 30-cu maddəsində nəzərdə tutulduğu kimi Tərəflərin məşvəratinə təqdim edəcəkdir.

8. Bu qeyd-şərt əsasında ekstradisiya sorğusunu rədd etmə barədə qərar dərhal sorğu edən Tərəfə təqdim ediləcəkdir. Sorğu edilən Tərəfdə ağılabatan müddət ərzində bu maddənin 7-ci bəndinə uyğun olaraq işin mahiyyəti üzrə heç bir məhkəmə qərarı qəbul edilmədikdə, sorğu edən Tərəf Avropa Şurasının Baş katibini bu faktla bağlı məlumatlandırma bilər. Baş katib həmin məsələni bu Konvensiyanın 30-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş Tərəflərin məşvəratinə çıxaracaqdır. Bu məşvərat çərçivəsində Tərəflər məsələyə baxıb rədd qərarının Konvensiyaya uyğunluğuna dair rəy verəcək və həmin rəyi məsələ ilə bağlı bəyanatın verilməsi üçün Nazirlər Komitəsinə təqdim edəcəklər. Nazirlər Komitəsi bu bənd əsasında öz funksiyalarını yerinə yetirərkən bu Konvensiyaya tərəf olan dövlətlərlə məhdudlaşan tərkibdə görüş keçirəcəkdir.

### **Maddə 21. Ayrı-seçkilik müddəası**

1. Sorğu edilən Tərəfin bu Konvensiyanın 5-7-ci və 9-cu maddələrində göstərilən cinayətlərlə bağlı ekstradisiya və ya qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında sorğunun məqsədinin hər hansı şəxsi irqinə, dininə, vətəndaşlığına, etnik mənşəyinə və ya siyasi əqidəsinə görə təqib etmək, yaxud cəzalandırmaqdan ibarət olduğunu və ya bu sorğunun yerinə yetirilməsinin həmin səbəblərdən hər birinə görə həmin şəxsin vəziyyətinə ziyan vura biləcəyini güman etməyə tutarlı əsasları olduğu halda, bu Konvensiyanın heç bir müddəası həmin şəxsi ekstradisiya etmək və ya qarşılıqlı hüquqi yardım göstərmək barədə məcburi öhdəlik kimi şərh olunmayacaqdır.

2. Ekstradisiya barədə sorğu edilən şəxsin işgəncəyə və ya qeyri-insani, yaxud insan ləyaqətini alçaldan rəftara və ya cəzaya məruz qalmaq təhlükəsinin mövcud olduğu halda, bu Konvensiyanın heç bir müddəası ekstradisiya etmək barədə məcburi öhdəlik kimi şərh olunmayacaqdır.

3. Sorğu edən Tərəf ölüm cəzasının təyin edilməyəcəyi və ya təyin edildiyi təqdirdə icra edilməyəcəyi və ya aidiyyəti şəxsin şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmə imkanı olmadan ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məruz qalmayacağı barədə sorğu edilən Tərəfin yetərli hesab etdiyi təminatı verdiyi təqdirdə, sorğu edilən Tərəfin qüvvədə olan ekstradisiya müqavilələrinə uyğun olaraq ekstradisiya etmək öhdəliyi olduğu hallar istisna olmaqla, bu Konvensiyanın heç bir müddəası ekstradisiya barədə sorğu edilən şəxsin ölüm cəzasına və ya sorğu edilən Tərəfin qanunvericiliyi ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasını nəzərdə tutmadığı halda, şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmə imkanı olmadan ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məruz qalmaq təhlükəsi olduqda, ekstradisiya etmək barədə məcburi öhdəlik kimi şərh olunmayacaqdır.

### **Maddə 22. Sorğu olmadan təqdim edilən məlumat**

1. Özünün cinayət istintaqına və proseslərinə xələl gətirmədən hər hansı Tərəfin səlahiyyətli qurumları sorğu olmadan öz araşdırmaları çərçivəsində əldə etdiyi məlumatları, belə məlumatların açıqlanmasının məlumatı qəbul edən Tərəfə araşdırmaların başlanması və proseslərin həyata keçirilməsində yardım edə biləcəyini və yaxud həmin Tərəfin bu

Konvensiyaya əsasən sorğu verməsi ilə nəticələnə biləcəyini hesab etdikdə, digər Tərəfin səlahiyyətli qurumlarına göndərə bilər.

2. Məlumatı verən Tərəf öz daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq məlumatı qəbul edən Tərəfin belə məlumatları istifadə etməsi üçün şərtlər qoya bilər.

3. Həmin şərtlər məlumatı qəbul edən Tərəf üçün məcburi olacaqdır.

4. Lakin hər hansı bir Tərəf verilən məlumatın xarakteri barədə əvvəlcədən bildiriş aldığı və həmin məlumatın ötürülməsinə razılıq verdiyi hallar istisna olmaqla, istənilən vaxt Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanladığı bəyanat vasitəsilə yuxarıdakı 2-ci bənd əsasında məlumatı verən Tərəfin şərtlərinin onun üçün məcburi olmaması hüququnu özündə saxladığını bəyan edə bilər.

### **Maddə 23. İmzalama və qüvvəyə minmə**

1. Bu Konvensiya Avropa Şurasının üzvü olan dövlətlər, Avropa Birliyi və Avropa Şurasının üzvü olmayan, lakin bu Konvensiyanın hazırlanmasında iştirak etmiş dövlətlər Tərəfindən imzalanmaq üçün açıqdır.

2. Bu Konvensiya ratifikasiya, qəbul və yaxud təsdiq edilməlidir. Ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq haqqında sənədlər saxlanılmaq üçün Avropa Şurasının Baş katibinə təqdim ediləcəkdir.

3. Bu Konvensiya onu imzalayan altı Tərəf, o cümlədən Avropa Şurasının üzvü olan ən azı dörd dövlət yuxarıdakı 2-ci bəndə uyğun olaraq bu Konvensiyanın məcburiliyinə razılıqlarını ifadə etdikləri tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

4. Bu Konvensiyanın məcburiliyinə razılığını sonradan ifadə edən Konvensiyanı imzalamış hər hansı bir Tərəfə münasibətdə bu Konvensiya 2-ci bəndin şərtlərinə uyğun olaraq həmin Tərəfin bu Konvensiyanın məcburiliyinə öz razılığını ifadə etdiyi tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

### **Maddə 24. Konvensiyaya qoşulma**

1. Bu Konvensiyanın qüvvəyə minməsindən sonra Avropa Şurasının Nazirlər Komitəsi Konvensiyanın Tərəfləri ilə məsləhətləşdikdən və yekdil razılıq əldə etdikdən sonra Avropa Şurasının üzvü olmayıb bu Konvensiyanın hazırlanmasında iştirak etməyən hər hansı bir dövləti bu Konvensiyaya qoşulmağa dəvət edə bilər. Qərar Avropa Şurasının Nizamnaməsinin 20.d maddəsində nəzərdə tutulan çoxluq və Tərəflərin Nazirlər Komitəsində iştirak etmək hüququ olan nümayəndələrinin yekdil səsi ilə qəbul ediləcəkdir.

2. Yuxarıdakı 1-ci bənd əsasında Konvensiyaya qoşulan hər hansı bir dövlətə münasibətdə bu Konvensiya həmin dövlətin qoşulma sənədini saxlanılmaq üçün Avropa Şurasının Baş katibinə təqdim etdiyi tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

## Maddə 25. Ərazi üzrə tətbiq olunma

1. Hər hansı bir dövlət və ya Avropa Birliyi imzalanma zamanı və ya özünün ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma sənədini saxlanılmaq üçün təqdim etdiyi zaman bu Konvensiyanın tətbiq olunacağı ərazini və ya əraziləri göstərə bilər.

2. Hər hansı bir Tərəf sonradan istənilən vaxt Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanladığı bəyanat vasitəsilə bu Konvensiyanın bəyanatda göstərdiyi hər hansı bir digər əraziyə tətbiqini genişləndirə bilər. Belə əraziyə münasibətdə Konvensiya Baş katibin bəyanatı aldığı tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

3. Yuxarıdakı iki əvvəlki bənd əsasında verilən hər hansı bir bəyanat belə bəyanatda göstərilən hər hansı bir əraziyə münasibətdə Avropa Şurasının Baş Katibinə ünvanlanan bildirişlə geri götürülə bilər. Geri götürmə belə bildirişin Baş katib Tərəfindən alındığı tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

## Maddə 26. Konvensiyanın qüvvəsi

1. Bu Konvensiya Tərəflər arasında tətbiq olunan çoxtərəfli və ya ikitərəfli müqavilə və ya sazişləri, habelə Avropa Şurasının aşağıdakı müqavilələrinin müddəalarını tamamlayır:

1957-ci il dekabrın 13-də Parisdə imzalanma üçün açılmış Ekstradisiya haqqında Avropa Konvensiyası (ETS No. 24);

1959-cu il aprelin 20-də Strasburqda imzalanma üçün açılmış Cinayət işləri üzrə qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında Avropa Konvensiyası (ETS No. 30);

1977-ci il yanvarın 27-də Strasburqda imzalanma üçün açılmış Terrorçuluğun qarşısının alınması haqqında Avropa Konvensiyası (ETS No. 90);

Cinayət işləri üzrə qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında Avropa Konvensiyasının 1978-ci il martın 17-də Strasburqda imzalanma üçün açılmış Əlavə Protokolu (ETS No. 99);

Cinayət işləri üzrə qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında Avropa Konvensiyasının 2001-ci il noyabrın 8-də Strasburqda imzalanma üçün açılmış İkinci Əlavə Protokolu (ETS No. 182);

2003-cü il mayın 15-də imzalanma üçün açılmış Terrorçuluğun qarşısının alınması haqqında Avropa Konvensiyasına düzəliş edən Protokol (ETS No. 190).

2. İki və ya daha çox Tərəf artıq bu Konvensiyanın tənzimlədiyi məsələlərlə bağlı saziş və yaxud müqavilə imzaladığı və ya belə məsələlərlə bağlı münasibətlərini başqa cür müəyyən etdiyi, yaxud gələcəkdə bunu edəcəyi hallarda onların, həmçinin bu saziş və ya müqaviləni tətbiq etmək, yaxud bu münasibətləri həmin saziş və ya müqaviləyə uyğun tənzimləmək hüququ olacaqdır. Lakin Tərəflər bu Konvensiyanın tənzimlədiyi məsələlərlə bağlı münasibətlərini bu Konvensiyada nəzərdə tutulduğundan fərqli olaraq müəyyən etdikləri halda, onlar bunu Konvensiyanın məqsəd və prinsiplərinə zidd olmayan surətdə edəcəklər.

3. Avropa İttifaqının üzvü olan Tərəflər öz qarşılıqlı münasibətlərində Birlik və Avropa İttifaqı qaydalarını aidiyyəti məsələni tənzimləyən və konkret işə tətbiq oluna bilən Birlik və ya Avropa İttifaqı qaydaları bu Konvensiyanın məqsəd və prinsiplərinə xələl gətirmədikdə və Konvensiyanın digər Tərəflərə tam tətbiqinə xələl gətirmədikdə tətbiq edəcəklər.

4. Bu Konvensiyanın heç bir müddəası beynəlxalq humanitar hüquq daxil olmaqla beynəlxalq hüquqa görə hər hansı bir Tərəfin və fərdlərin digər hüquqlarına, öhdəliklərinə və vəzifələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

5. Silahlı münaqişə zamanı silahlı qüvvələrin fəaliyyətləri bu terminlər beynəlxalq humanitar hüquqda başa düşüldüyü şəkildə bu Konvensiya ilə tənzimlənmir və Tərəfin silahlı qüvvələrinin öz rəsmi vəzifələrini yerinə yetirməkdə öhdələrinə götürdüyü fəaliyyətlər beynəlxalq hüququn digər normaları ilə tənzimləndiyindən bu Konvensiya ilə tənzimlənmir.

### **Maddə 27. Konvensiyada dəyişikliklər**

1. Bu Konvensiyada dəyişikliklər hər hansı bir Tərəf, yaxud Avropa Şurasının Nazirlər Komitəsi Tərəfindən və ya Tərəflərin məşvərəti nəticəsində təklif edilə bilər.

2. Dəyişiklik üçün hər hansı bir təklifi Avropa Şurasının Baş katibi Tərəflərə bildirəcəkdir.

3. Bundan başqa, Tərəfin və ya Nazirlər Komitəsinin təklif etdiyi hər hansı bir dəyişiklik Tərəflərin məşvərətinə veriləcək və sonuncu təklif edilən dəyişikliklə bağlı öz rəyini Nazirlər Komitəsinə təqdim edəcəkdir.

4. Nazirlər Komitəsi təklif edilən dəyişikliyə və Tərəflərin məşvərəti nəticəsində təqdim olunan hər hansı bir rəyə baxacaq və dəyişikliyi təsdiq edə bilər.

5. Nazirlər Komitəsi Tərəfindən bu maddənin 4-cü bəndinə uyğun olaraq təsdiqlənmiş hər hansı bir dəyişikliyin mətni qəbul edilmək üçün Tərəflərə göndəriləcəkdir.

6. Bu maddənin 4-cü bəndinə uyğun olaraq təsdiqlənmiş hər hansı bir dəyişiklik bütün Tərəflər onu qəbul etdikləri barədə Baş katibi məlumatlandırdıqdan sonra otuzuncu gün qüvvəyə minəcəkdir.

### **Maddə 28. Əlavəyə yenidən baxma**

1. Hər hansı bir Tərəf və ya Nazirlər Komitəsi Əlavədəki müqavilələrin siyahısını yeniləmək məqsədilə dəyişikliklər təklif edə bilər. Dəyişiklik üçün bu təkliflər yalnız Birləşmiş Millətlər Təşkilatı sistemi çərçivəsində xüsusən beynəlxalq terrorçuluğa aid bağlanan və qüvvədə olan universal müqavilələrlə bağlı olacaqdır. Avropa Şurasının Baş katibi onları Tərəflərə təqdim edəcəkdir.

2. Avropa Şurasının üzvü olmayan Tərəflər ilə məsləhətləşmə apardıqdan sonra Nazirlər Komitəsi təklif edilən dəyişikliyi Avropa Şurasının Nizamnaməsinin 20.d maddəsində nəzərdə tutulan çoxluqla qəbul edə bilər. Dəyişiklik Tərəflərə təqdim edilən tarixdən bir il keçdikdən sonra qüvvəyə minəcəkdir. Bu müddətdə hər hansı bir Tərəf Avropa Şurasının Baş katibinə həmin Tərəfə münasibətdə dəyişikliyin qüvvəyə minməsi ilə bağlı hər hansı bir etirazını bildirə bilər.

3. Əgər Tərəflərin üçdə biri dəyişikliyin qüvvəyə minməsi ilə bağlı Avropa Şurasının Baş katibinə etiraz bildirərsə, dəyişiklik qüvvəyə minməyəcəkdir.

4. Əgər Tərəflərin üçdə birindən az hissəsi etiraz bildirərsə, dəyişiklik etiraz bildirməyən Tərəflərə münasibətdə qüvvəyə minəcəkdir.

5. Dəyişiklik bu maddənin 2-ci bəndinə müvafiq olaraq qüvvəyə mindikdə və Tərəf buna etirazını bildirdikdə, bu dəyişiklik aidiyyəti Tərəfə münasibətdə həmin Tərəfin Avropa

Şurasının Baş katibini dəyişikliyi qəbul etməsi barədə məlumatlandırdığı tarixdən sonrakı ayın ilk günündə qüvvəyə minəcəkdir.

### **Maddə 29. Mübahisələrin həlli**

Tərəflər arasında hazırkı Konvensiyanın şərhı və ya tətbiqi ilə bağlı mübahisə yarandıqda, onlar bu mübahisəni danışıqlar və ya öz seçimlərinə uyğun olan digər dinc yollarla, o cümlədən mübahisəni qərarı mübahisə Tərəfləri üçün məcburi qüvvəyə malik olan Arbitraj Məhkəməsinə, yaxud Beynəlxalq Məhkəməyə verməklə tənzimləməyə çalışacaqlar.

### **Maddə 30. Tərəflərin məşvərəti**

1. Tərəflər aşağıdakı məqsədlər üçün vaxtaşırı məşvərətlər aparacaqlar:

a) bu Konvensiyanın səmərəli istifadəsinə və tətbiqinə kömək etmək və bunu təkmilləşdirmək üçün təkliflərin verilməsi, o cümlədən hər hansı problemin və bu Konvensiyaya əsasən edilən hər hansı bəyanatın doğurduğu nəticələrin aşkarlanması;

b) onlara bu Konvensiyanın 20-ci maddəsinin 8-ci bəndinə uyğun olaraq baxılmaq üçün təqdim edilən ekstradisiya etməkdən imtina məsələsinə dair rəyin bildirilməsi;

c) bu Konvensiyanın 27-ci maddəsinə uyğun olaraq Konvensiyada dəyişikliklər barədə təkliflərin verilməsi;

d) onlara bu Konvensiyanın 27-ci maddəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq baxılmaq üçün təqdim edilən bu Konvensiyada dəyişiklik üçün hər hansı bir təklif barədə rəyin bildirilməsi;

e) bu Konvensiyanın tətbiqi ilə bağlı hər hansı bir məsələyə dair rəyin bildirilməsi və əhəmiyyətli hüquqi, siyasi və ya texniki inkişaf barədə məlumat mübadiləsinə dəstək verilməsi.

2. Tərəflərin məşvərəti, Avropa Şurasının Baş katibi bunu zəruri hesab etdikdə və Nazirlər Komitəsi və ya Tərəflərin əksəriyyəti bunun toplanmasını xahiş etdikdə, Avropa Şurasının Baş katibi Tərəfindən çağırılacaqdır.

3. Avropa Şurasının Katibliyi Tərəflərə bu maddədən irəli gələn funksiyaların yerinə yetirilməsində yardım edəcəkdir.

### **Maddə 31. Denonsasiya**

1. Hər hansı bir Tərəf istənilən vaxt Avropa Şurasının Baş katibinə ünvanladığı bildiriş vasitəsilə bu Konvensiyanı denonsasiya edə bilər.

2. Belə denonsasiya Baş katibin bildirişi aldığı tarixdən sonrakı üç aylıq müddət bitdikdən sonra növbəti ayın ilk günü qüvvəyə minəcəkdir.

### **Maddə 32. Bildiriş**

Avropa Şurasının Baş katibi Avropa Şurasının üzvü olan dövlətləri, Avropa Birliyini, Avropa Şurasının üzvü olmayan, lakin bu Konvensiyanın hazırlanmasında iştirak etmiş dövlətləri, həmçinin bu Konvensiyaya qoşulan və ya qoşulmağa dəvət edilən hər hansı bir dövləti aşağıdakılar barədə məlumatlandıracaqdır:

a) hər hansı bir imzalanma;

b) hər hansı bir ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma sənədini saxlanılmağa təqdim etmə;

c) 23-cü maddəyə uyğun olaraq, bu Konvensiyanın qüvvəyə mindiyi hər hansı bir tarix;

d) bu Konvensiyanın 1-ci maddəsinin 2-ci bəndinə, 22-ci maddəsinin 4-cü bəndinə və 25-ci maddəsinə əsasən verilən hər hansı bir bəyanat;

e) bu Konvensiya ilə bağlı hər hansı bir digər fəaliyyət, bildiriş və ya məlumat.

Bunun təsdiqi olaraq, bu sənədi imzalamaq üçün lazımi qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər bu Konvensiyanı imzaladılar.

Bu Konvensiya 2005-ci il mayın 16-da Varşavada ingilis və fransız dillərində bir nüsxədə imzalanmışdır, hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir. Əsl nüsxə Avropa Şurasının arxivində saxlanılacaqdır. Avropa Şurasının Baş katibi Konvensiyanın təsdiq edilmiş surətlərini Avropa Şurasının hər bir üzv dövlətinə, Avropa Birliyinə, Avropa Şurasının üzvü olmayan, lakin bu Konvensiyanın hazırlanmasında iştirak etmiş dövlətlərə və ona qoşulmağa dəvət edilən hər hansı bir dövlətə təqdim edəcəkdir.

1. 1970-ci il dekabrın 16-da Haaqada imzalanmış Hava gəmilərinin qanunsuz ələ keçirilməsinin qarşısının alınması haqqında Konvensiya.
2. 1971-ci il sentyabrın 23-də Monrealda imzalanmış Mülki aviasiyanın təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilən qanunsuz hərəkətlərin qarşısının alınması haqqında Konvensiya.
3. 1973-cü il dekabrın 14-də Nyu-Yorkda qəbul edilmiş Beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə, o cümlədən diplomatik agentlərə yönəlmiş cinayətlərin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında Konvensiya.
4. 1979-cu il dekabrın 17-də Nyu-Yorkda qəbul edilmiş Adamların girov götürülməsinə qarşı mübarizə haqqında Beynəlxalq Konvensiya.
5. 1980-ci il martın 3-də Vyanada qəbul edilmiş Nüvə materialının fiziki mühafizəsi haqqında Konvensiya.
6. 1988-ci il fevralın 24-də Monrealda imzalanmış Beynəlxalq mülki aviasiyaya xidmət göstərən aeroportlarda qanunsuz zorakılıq hərəkətlərinin qarşısının alınması haqqında Protokol.
7. 1988-ci il martın 10-da Romada imzalanmış Dəniz gəmiçiliyinin təhlükəsizliyinə qarşı yönəldilmiş qanunsuz hərəkətlərin qarşısının alınması haqqında Konvensiya.
8. 1988-ci il martın 10-da Romada imzalanmış Kontinental şelfdə yerləşən stasionar platformaların təhlükəsizliyi əleyhinə yönəldilmiş qanunsuz hərəkətlərin qarşısının alınması haqqında Protokol.
9. 1997-ci il dekabrın 15-də Nyu-Yorkda qəbul edilmiş Bomba terrorçuluğunun qarşısının alınması haqqında Beynəlxalq Konvensiya.
10. 1999-cu il dekabrın 9-da Nyu-Yorkda qəbul edilmiş Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinin qarşısının alınması haqqında Beynəlxalq Konvensiya.
11. 2005-ci il aprelin 13-də Nyu-Yorkda qəbul edilmiş Nüvə terrorçuluğu aktlarının qarşısının alınması haqqında Beynəlxalq Konvensiya .

## **BƏYANAT**

Azərbaycan Respublikası bəyan edir ki, o, Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində Konvensiyanın müddələrinin həyata keçirilməsinə həmin ərazilər işğaldan azad olunanaqədək təminat vermək iqtidarında deyildir (Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərinin sxematik xəritəsi əlavə olunur).